Bréf o.fl. varðandi Engey, apríl 1847 til júní 1895

Bjarni Benediktsson –Guðrún Pétursdóttir – Engey – Bréf – Apríl 1847 til júní 1895

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Beneditkarskjöl
Askja 5-1, Örk 2

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Jeg undirskrifuð Guðrún Pjetursdóttir í Engey afsala hjermeð rjetti þeim til ábúðar á 2/3 hlutum í Engey, er mjer ber samkvæmt byggingarbrjefi dags. 16 ágúst 1871, í hendur herra Bjarna Magnússonar í Engey og gildir það afsal frá fardögum 1895. –

Engey 20 júním. 1895.

Guðrún Pjetursdóttir
(handsalað)

Vitundarvottar:
Guðni Oddsson
Eiríkur Guðmundsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Við undirskrifuð gjörum hérmeð kunnugt, að eg Kristín Þorgrímsdóttir sjálfrar mín vegna, og eg Ásmundur Jónsson, dætra minna vegna, hér með byggjum bóndanum Kristni Magnús-syni eignarjörð okkar tvo þriðju parta úr Engeÿ í Seltjarnarness hreppi innan Gullbringu-sýslu með tilheyrandi kúgildum (4 kúgildi fylgja allri jörðunni) til ábúðar og allra löglegra leiguliða nota með eptir fylgjandi skilmálum:

1, skal hann halda jörðunni vel við að húsum og öðru, á eigin kostnað og án uppbótar frá landsdrottni; framvegis og með sama skilyrði viðhalda innstæðu-kúgildum henn-ar og hverútreggja útsvara í fallgyldu standi eða með fullu álagi ellegar.

2, skal hann bæta og rækta tún og slægju-

lönd jardarinnar, halda gördum vel vid og sérílagi stunda og efla ædarvarp eyarinnar af fremsta megni, og varast alt sem getur spillt því. —

3, skal hann halda fosti til eyarinnar mótaki, því, sem hún á í Laugarnes-landi. —

4, skal hann svara lögbodinni tíund af jördunni, svo og halda uppi öllum lögskilum, og sérílagi greida alþingistoll, án uppbótar frá landsdrottni.

5, Alls ekkert má hann án okkar leyfi, af ábýli sínu ljá edur afbyggja ödrum, og ekki heldur, ad okkur fornspurdum, hvírfolk þar inntaka, né leifa nokkrum ad taka grjót á til skipsfarma á eyunni.

6, Í afgjald [af okkar 2/3] ~~af eyunni~~ svari hann okkur þrjátíu pund af ~~[illegible]~~ vel verkudum ædardún, sem framast er kostur, þangad sem okkur umsemur. —

Haldi hann framanskrifada skilmála í hverju þeirra atridi, skal honum og konu hans eptir hans dag, okkar 2/3 úr Engey heimilir til allra löglegra leiguliða-nota, þó ad því áskildu ad eiganda standi opin adgangur ad [fimmta parti] af jördunni til ábúdar, ef hann þarf þess med.

Til stadfestu okkar nöfn og hjásett innsigli

Odda þ. 16 Aug. 1871.

Kristín Þorgrímsdóttir Ásmundur Jónsson

Kristinn Magnússon.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Eg undirskrifaður gjöri hérmeð kunnugt, að eg sjálfs mín vegna og einnig, samkvæmt fullmakt frá samörfum mínum, dag-settri þ. 15de dag Júlii-mánaðar 1866, þeirra vegna byggi bóndanum Kristni Magnussyni eignarjörð vora Engey í Seltjarnarnes-hrepp innan Gullbringusýslu, 90ℏ að dýrleika, með 5 Kúgildum, til á-búðar og allra löglegra leiguliðanota frá þessa árs fardögum til far-daga 1871 með eptirfylgjandi skilmálum: —

1.,

Skal hann jörðinni vel við halda að húsum og görðum, á eigin kostnað og án uppbótar frá landsdrottni; sömuleiðis og með sama skilyrði viðhalda innstæðu-Kúgildum hennar, og hvorutveggja útsvara í fullgildu standi, eða með fullu álagi ellegar. —

2.,

Skal hann bæta og rækta tún og slægjulönd jarðarinnar, halda görðum vel við og sérílagi stunda og efla æðarvarp eyjarinnar af fremsta megni. —

3.,

Skal hann halda föstu til eyjarinnar mótaki því, sem hún á í Laugarness-landi. —

4.

Skal hann svara lögboðinni tíund af jörðinni, svo og halda uppi öllum lögskilum, og sérílagi greiða alþingistoll, án uppbótar frá lands-drottni. —

5.,

Alls ekki má hann, án míns leyfis, af ábýli sínu ljá eður afbyggja öðrum, og ekki heldur, að mér fornspurðum, húsfólk þar inntaka. —

6.,

Ekki má hann heldur taka inntökuskip til sjóróðra um vorvertíð, né heldur leyfa neinum að taka grjót í eyjunni til skipfarma. —

7

Í afgjald af eyjunni svari hann mér og samörfum mínum 40-fjörutygi-pund af svo vel verkuðum æðardún, sem framast er kostur, þangað sem öllum umsemur. —

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

8.,

Haldi leiguliði framanskrifaða skilmála í hverju þeirra atriði, skal honum heimil jörðin Engey til ábúðar um næstu 5 ár, 1866–1871. Eptir þann tíma er þetta byggíngarbréf þýðíngarlaust.

Til staðfestu nafn mitt og innsigli
Grímur Thomsen

Staddur í Reykjavík þ. September 1866

Að skilmálunum gengur
Kristinn Magnússon

Sem vottar
Páll Melsted   Eggert Magnússon Waage

athugagrein: Sömuleiðis skal Engey, að fimm ára fresti, vera bóndanum Kristni Magnússyni og konu hans heimil til ábúðar, svo lengi sem hann eða hún, auk þess að halda áðurskrifaða skilmála að fullu og öllu, undirgengst, í afgjald af jörðinni að gjalda helmíng þess dúns, sem eyjan (: frá 1871) hvert ár gefur af sér. Þó gefur það að skilja, að hann eða hún eða bæði verða þaðan að flytja, hvenær sem núverandi eigandi eða eigendur vilja sjálfir á eyjunni búa, hvort sem það yrði innan næstkomandi fimm ára eður síðar.

d. u. s.
Grímur Thomsen   Kristinn Magnússon

Sem vottar:
Páll Melsted   Eggert Magnússon Waage

Þann 23dja December 1870 kom oss undirskrifuðum, mér Grími Thomsen, í umboði mínu og sameigenda minna, og mér Kristni Magnússyni sem ábúanda Krist-teðrar jarðar, Engeyjar, saman um, að ég meðundirskrifaður Kristinn Magnússon, í stað þess fyrir hin undanförnu fimm ár (1866–1870) umsamda afgjalds – fjórutýgi punda velverkaðs dúns – eptirleiðis fyrir næstu fimm ár – 1871–1875 – í afgjald af eyjunni gjaldi fjórutýgi og fimm pund svo vel verkaðs dúns, sem ítrast verður, þangað, sem eigendur ákveða í næsta kaupstað. Að öðru leiti eru allir skilmálar í byggíngarbréfi því, sem að framan stendur, óraskaðir.
Bessastöðum, þann 23dja dag Decembermánaðar 1870

Grímur Thomsen   Kristinn Magnússon

Sem vottar:
G. Zoëga   Benedikt Benediktsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vjer undirskrifud Karitas Markúsdóttir, prófastur Gudmundur Helgason, Þurídur Ásmundsdóttir og Ingibjörg Ásmundsdóttir

Gjörum kunnugt, ad vjer byggjum herra Bjarna Magnússyni í Engey, eignarjörd vora tvo þridju hluta úr Engey í Seltjarnarneshreppi innan Gullbringusýslu med tilheyrandi kúgildum (5 kúgildi fylgja allri jördunni) til ábúdar og allra löglegra leigulida nota, frá fardögum 1895, med skilmálum þeim er nú skal greina.

1.

Í afgjald af tveimur þridjungum vorum af eyjunni svari hann árlega 30 – þrjátíu pundum af vel verkudum ædardúni, sem framast er kostur, þangad sem oss um semur og ennfremur árlega 130 – eitt hundrad og þrjátíu – krónum í peningum.

2.

Hann skal greida alla þá skatta og skyldur, sem á jördunni hvíla eptir lögum þeim, er nú gilda eda sídar kunna sett ad verda og halda uppi öllum lögskilum af henni, landsdrottni kostnadarlaust ad öllu.

3.

Hann skal halda jördunni vel vid ad húsum og ödru, á eigin kostnad og án uppbótar frá landsdrottni; sömuleidis og med sama skilyrdi vidhalda innstædu-kúgildum hennar, og hvorutveggja útsvara í fullgildu standi eda med fullu álagi ellegar

4.

Hann skal bæta og rækta tún og slægju-

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Herra cand. jur. Gísli Ísleifsson

Reykjavík

Ísland

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

lönd jarðarinnar, halda görðum vel við og sjer í lagi stunda og efla æðarvarps eyjarinnar af fremsta megni; og varast allt sem getur spillt því.

5.

Honum má alls eigi, án leyfis vors, af ábýli sínu ljá eða afbyggja öðrum, og ekki heldur, að oss forspurðum, húsfólk þar inntaka, nje leyfa nokkrum að taka grjót til skipsfarma á eyjunni.

6

Haldi leiguliði framanritaða skilmála, í öllum atriðum, skal honum og konu hans eptir hans dag, veitir ~~[illegible]~~ tveir þriðju hlutar úr Engey heimilis til allrar löglegrar ábúðar, þó að því áskildu að eigendum standi opinn aðgangur að sínum hluta af jörðunni til ábúðar, ef þeir þurfa þess með.

Til staðfestu eru nöfn vor undirrituð.

Reykjavík 21 júnímánaðar 1895
Þuríður Ásmundsdóttir   Kristín Magnúsdóttir
Ingibjörg Ásmundardóttir   Guðmundur Helgason.

Jeg undirskrifaður Bjarni Magnússon geng að framanskrifuðum skilmálum og skuldbind mig til að halda þá í öllum greinum.

p.t. Reykjavík 21 júní 1895.

Bjarni Magnússon

Vitundarvottar:
Bjarni Jónsson.
Jón Guðmundsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Gímal byggingastjóri
verðvíkjandi

Engey

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Erlendur Þórðarson í Engey

átti Guðrúnu Gunnarsd., Jónssonar pr. í Skrauthólum Oddssonar pr. á Reynivöllum, Oddssonar. þ. b.:

1. Jón Erlendsson í Engey	2. Guðrún Erlendsd. v. Þorbj. Halldórss.	
Margrét K. Snorra Gizurars. í Norfek.	Þórólfr og Guðlaug	
Solveig Snorrad.	Jarþrúður K. Þorláks Þorlákss.	Snorri ríki
Magnús Sigurðsson	Margrét K. Sv.	Ólöf
Kristinn í Engey	Margrét K. Hjartar	Guðrún
	Ingibjörg	Pétur
Kristinn og Guðrún 5-menningar		Guðrún
	Valgerður	Bjarni

Valgerður og Bjarni at 6–7.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þr. 193

Reykjavík, ... 19........ Kr.

LANDSBANKI ÍSLANDS

Samþykkur:

Hinn .... 19........ greiði herra ....

.... mér undirrituðum

eða þeim, sem ég vísa til, þennan einritaða víxil minn með

krónum

Víxillinn greiðist í Landsbanka Íslands,
Reykjavík.

Vx. 6. — 8.'34: 100.000

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Eg undirskrifadur giöri hér med kunnugt, ad eg bygt hefi
og hér med byggi Eignarjörd mína Engey liggjandi
í Seltiarnarneshrepp innan Gullbríngu Sýslu 30 hdr ad dýrleika
med 5 kúgildum, til ábúdar og byggíngarráda og allra Löglegra
Leigulida nota frá næstkomandi fardögum, Bændunum
Gudmundi og Jóni Péturssonum med eptirfylgiandi
Skilmálum. —

1.

Skulu þeir halda Jördinni í forsvaranlega gódu standi ad
Húsum og Túnum Engjum og gördum og ítökum sem Jördinni
tilheyrir og tilheyrt hefir til lands og vatns, sömuleidis skulu þeir
kostgiæfa ad auka og stunda Jardarræktid af fremsta megni, sem bædi
ábúendum og landsdrottni er til gagns og góda, líka skulu þeir halda
kúgildum vid á eiginn kostnad og svara af Jördinni Löglegum Landskuldum
án hindrunar af landsdrottni. —

2.

Skulu þeir halda hefd til Jardarinnar hennar Eignum og ítökum, svo sem
mótaki í Laugarnes landi, ad því leiti þad Löglega svo ei gjöri ágreiníngur af
ad rísi, ekki heldur megu þeir auka ábúendum á Jördinni heldur
fækka þeim sem best þeir geta vid tækifæri, því margbýlid veldur fugl
nægium eptir allra skinsamra manna dómi, ekki heldur megu þeir
taka húsmenn án húsbóndans leyfi n.l. landsdrottins. —

3.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

(Ekki mega þeir heldur innþökunarskip til róðra um vertíðina, þá það er til skaða fyrir hagið sem á Jarðarinnar nytjum stendur, ekki heldur mega þeir leyfa Tómthúsmönnum að hafa gjört, á Eigninni, til Bátlags [illegible] á Skipinu. ——

4da

Afgjald Jarðarinnar sem eru 4 Vætt af gjöldum og Landskuldargjöldum eyri, og 5 Vætt af [illegible] Eldardum, gjalda þeir á venjulegum Gjalddaga, annað hvort til Landsdrottins sjálfs, eða þangað sem hann óskar í nýtan Kaupstað. ——

Svo lengi sem [illegible] Skilmálanna verða uppfyltir af Ábúendunum, skal þeim heimil Jörðin [illegible] til ábúðar og allra lögligra nota sem þeir með [illegible] sinni og dugnaði geta sér [illegible]. ——

Bessastöðum þ. 4da April 1847.

Til staðfestu er mitt nafn og Signet

Jónasson